

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Березень 2021 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 21
Департамент статистики та звітності

Головне

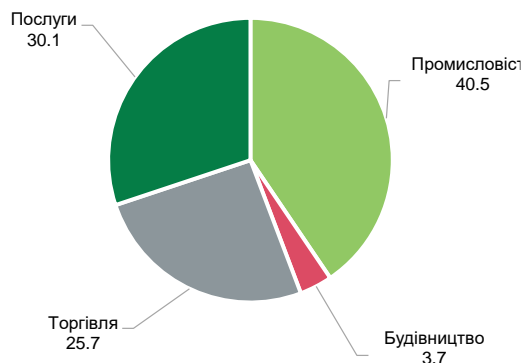
Бізнес поліпшив очікування щодо результатів своєї економічної діяльності – індекс очікувань ділової активності (ІОДА) вперше з лютого 2020 року перевищив нейтральний рівень і становив 51.4¹ (у лютому – 48.8).

- У березні підприємства всіх секторів, залучених до щомісячного опитування, оптимістичніше оцінили результати своєї діяльності.
- Сприятлива зовнішня кон'юнктура та підвищення внутрішнього попиту сприяли поліпшенню очікувань підприємств промисловості, торгівлі та сфери послуг, секторальні індекси яких перетнули нейтральний рівень за результатами опитування в березні.
- Будівельні компанії пом'якшили свої песимістичні очікування на тлі сезонного поживавлення.
- Підприємства всіх секторів поки не очікують на збільшення загальної чисельності своїх працівників.

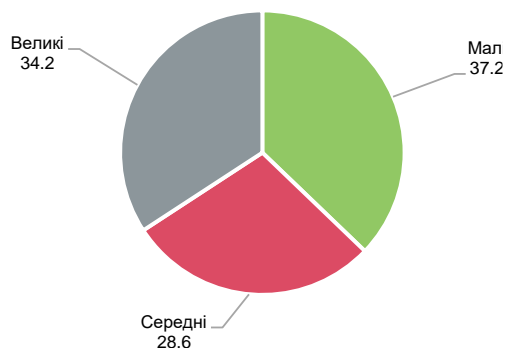
¹ переважну більшість анкет отримано до погіршення епідеміологічної ситуації та посилення карантинних заходів

Паспорт вибірки

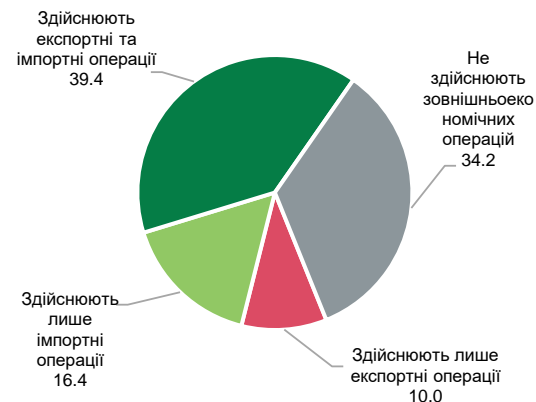
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

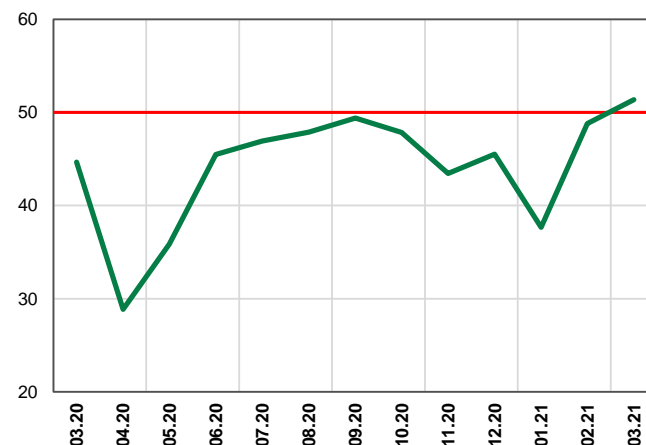
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 03 – 24 березня 2021 року
- Опитано всього: 269 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у березні порівняно з лютим

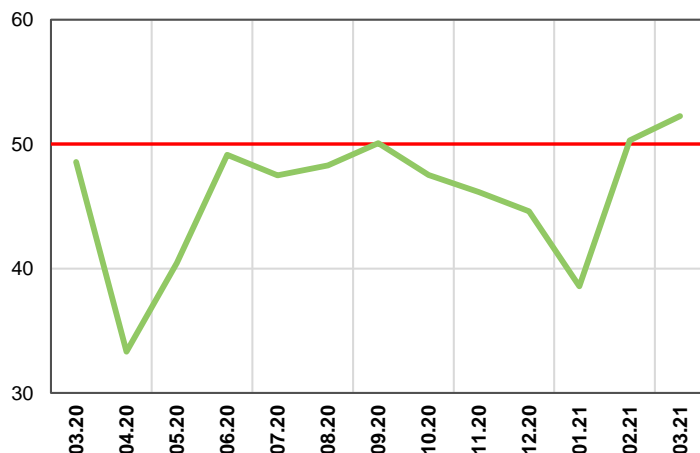
Сектор	Частка сектору у ВВП України (2019 рік), %	Дифузійний індекс		
		Лютий 2021	Березень 2021	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	32.7	50.3	52.3	+2.0
Будівництво	4.7	35.3	40.6	+5.3
Торгівля	22.0	49.0	52.2	+3.2
Послуги	40.7	49.0	51.4	+2.4
ЮДА (в цілому по Україні)	X	48.8	51.4	+2.6

Індекс очікування ділової активності

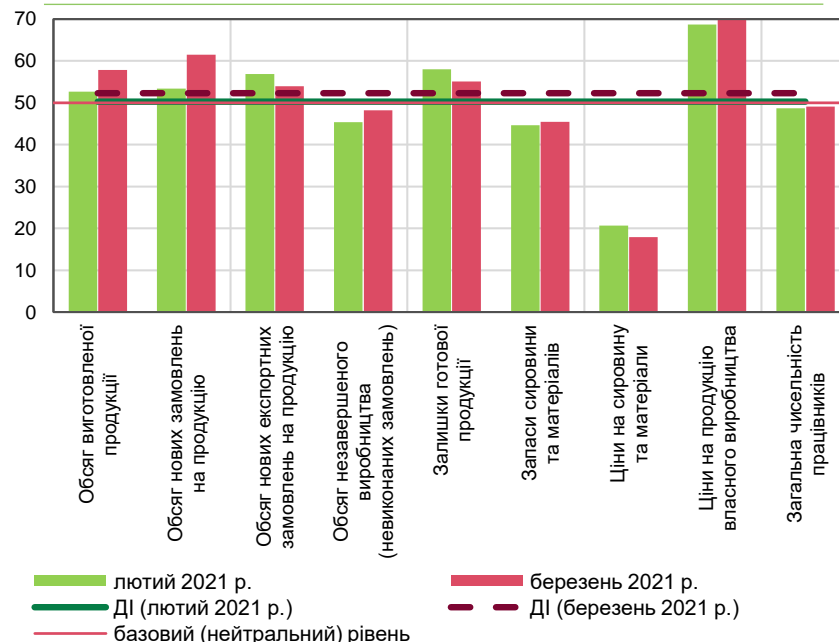

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

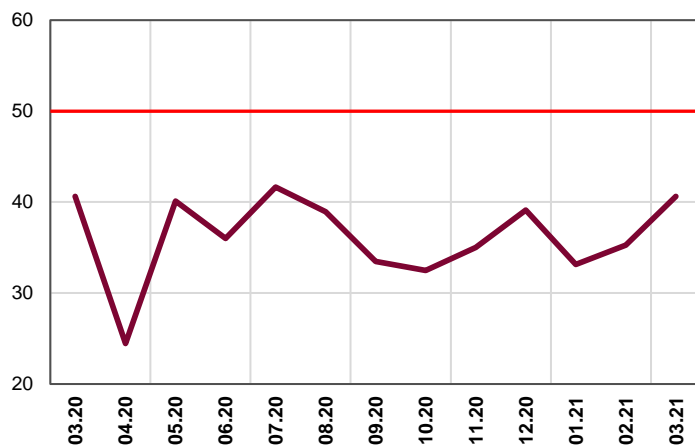
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

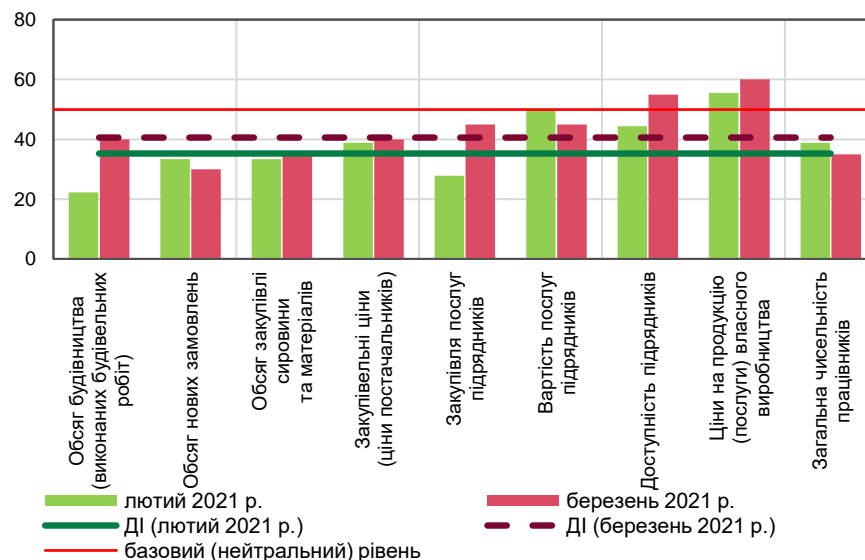
- **Підприємства промисловості другий місяць поспіль очікують на зростання своїх економічних результатів.** ДІ сектору у березні зріс до 52.3 (у лютому – 50.3).
- Респонденти поліпшили свої очікування як щодо обсягів виготовлення продукції, так і щодо обсягів нових замовлень на продукцію: ДІ – 57.8 та 61.5 відповідно (у лютому – 52.7 та 53.3). Очікується зростання обсягу нових експортних замовлень на продукцію: ДІ – 53,9 (у лютому – 56,9).
- Зберігаються високі оцінки щодо зростання цін на сировину та матеріали, а також на власну продукцію: ДІ – 17.9 і 70.2 відповідно (у лютому – 20.7 і 68.7 відповідно).
- Очікування щодо чисельності працівників поліпшилися, проте все ще не досягли нейтрального рівня: ДІ – 49.1 (у лютому – 48.7).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

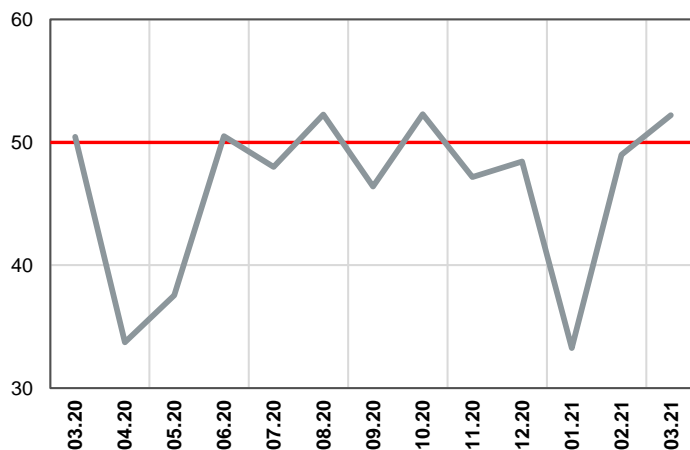
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

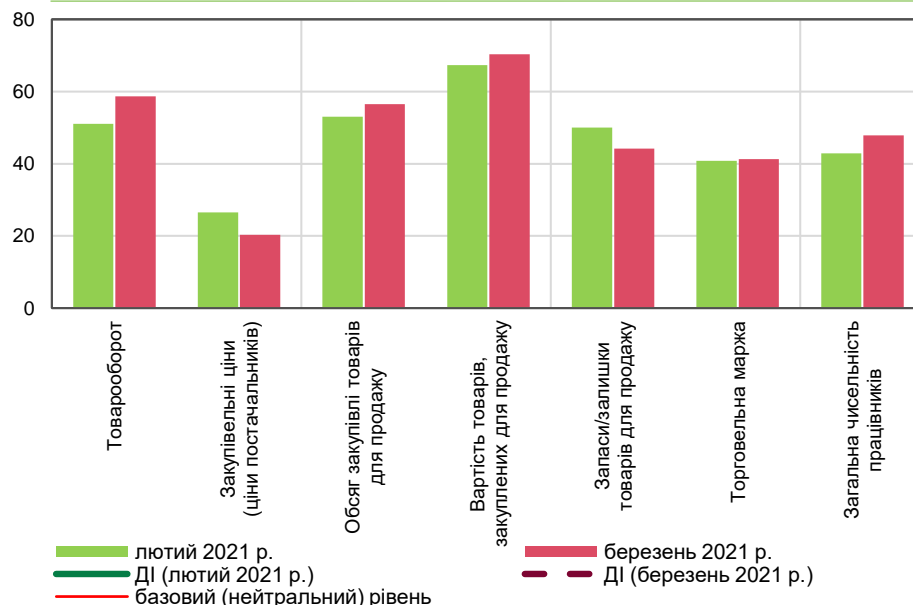
- Підприємства будівництва, попри песимізм, **поліпшили свої очікування**. ДІ сектору зріс до 40.6 (у лютому – 35.3).
- Найбільше поліпшилися, хоча й залишаються песимістичними, очікування щодо обсягів будівництва, обсягів закупівлі сировини та матеріалів, а також доступності підрядників: ДІ – 40.0, 35.0 та 55.0 відповідно (у лютому – 22.2, 27.8 і 44.4 відповідно).
- На тлі незначного зростання очікувань щодо зростання цін постачальників, підприємства будівництва продовжують очікувати зростання цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ – 40.0 та 60.0 (у лютому – 38.9 та 55.6 відповідно).
- Посилились очікування щодо скорочення чисельності працівників: ДІ – 35.0 (у лютому – 38.9).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

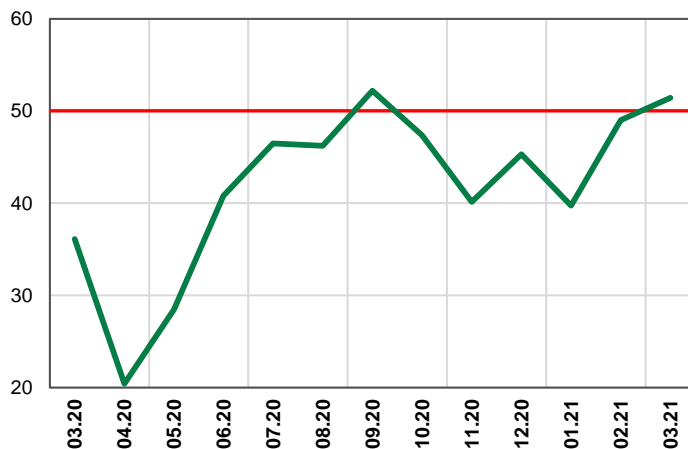
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

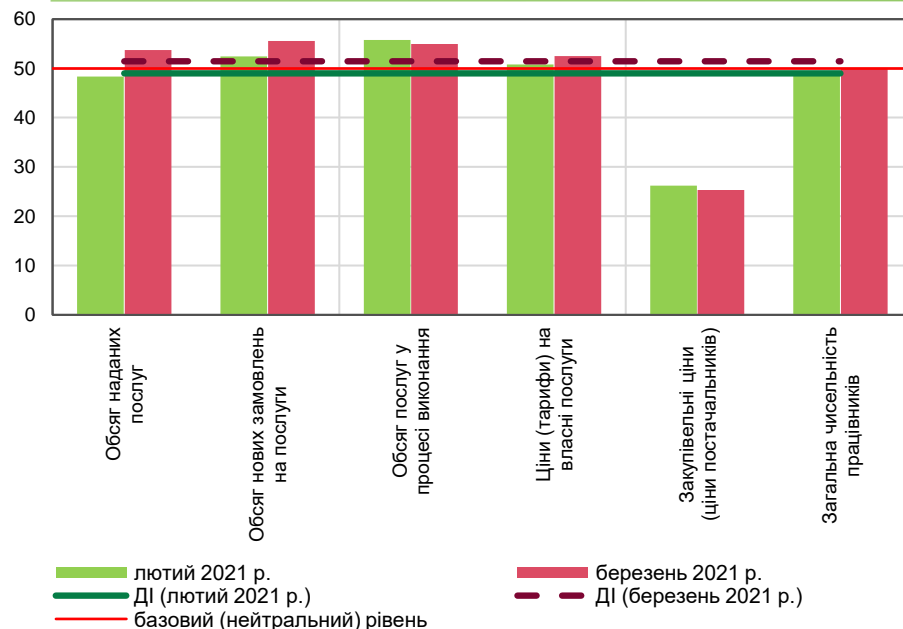
- **Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі вперше за останні п'ять місяців перетнув нейтральний рівень і зріс до 52.2** (у лютому – 49.0).
- Підприємства сектора продовжили поліпшувати свої очікування щодо товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу: ДІ – 58.7 та 56.5 відповідно (лютому – 51.0 і 53.1 відповідно).
- Одночасно, на тлі посилення оцінок щодо зростання закупівельних цін, респонденти очікували зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 20.3 та 70.3 (у лютому – 26.5 та 67.3 відповідно).
- Очікування щодо загальної чисельності працівників дещо поліпшилися, проте не досягли нейтрального рівня: ДІ – 47.8 (у лютому – 42.9).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг мали оптимістичні настрої щодо економічних перспектив березня: ДІ сектора, вперше після вересня 2020 року, перевищив нейтральний рівень – 51.4 (у лютому – 49.0).
- Респонденти мали позитивні оцінки щодо зростання обсягу наданих послуг, обсягу нових замовлень, а також обсягу послуг у процесі виконання: ДІ – 53.7, 55.6 і 54.9 відповідно (у лютому – 48.4, 52.5 і 50.8 відповідно).
- На тлі незначного зростання очікувань щодо закупівельних цін підприємства планують дещо збільшити тарифи на власні послуги: ДІ – 52.5 (у лютому - 50.8).
- Підприємства сектора не очікують змін загальної чисельності працівників: ДІ – 50.0 (у лютому – 49.2).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у березні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	35	46	19
Обсяг нових замовлень на продукцію	35	53	12
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	18	71	11
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	11	74	15
Залишки готової продукції	11	68	21
Запаси сировини та матеріалів	18	54	28
Ціни на сировину та матеріали	66	32	2
Ціни на продукцію власного виробництва	42	56	2
Загальна чисельність працівників	7	83	9

Дані опитування підприємств будівництва у березні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	30	20	50
Обсяг нових замовлень	10	40	50
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	20	30	50
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	40	40	20
Закупівля послуг підрядників	30	30	40
Вартість послуг підрядників*	20	70	10
Доступність підрядників	20	70	10
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	30	60	10
Загальна чисельність працівників	0	70	30

Дані опитування підприємств торгівлі у березні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	45	28	28
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	64	32	4
Обсяг закупівлі товарів для продажу	42	29	29
Вартість товарів, закуплених для продажу	57	28	16
Запаси / залишки товарів для продажу*	32	48	20
Торговельна маржа	12	59	29
Загальна чисельність працівників	7	81	12

Дані опитування підприємств сфери послуг у березні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	28	51	21
Обсяг нових замовлень на послуги	33	44	22
Обсяг послуг у процесі виконання	27	56	17
Ціни (тарифи) на власні послуги	11	83	6
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	49	51	0
Загальна чисельність працівників	12	75	12

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **Композитний індекс (КІ)** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)